

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Vår dato: 28.02.2013

Vår ref.: 201300513-5 aj/kjh

Arkiv:

Deres dato: 15.1.2013

Deres ref.: 12/3755

Saksbehandler:

Kjersti Halmrast

22959231

Høring - kvalitetsnorm for villaks

Vi viser til høringsbrev av 15. januar 2013 med vedlegg der Miljøverndepartementet foreslår at det vedtas en kvalitetsnorm for villaksbestandene i Norge. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har følgende kommentarer til forslaget:

Norge har allerede flere lover og forskrifter som angår vassdrag og tilstanden i vassdragene, og disse ivaretar også laksebestandene; naturmangfoldloven, vannressursloven og vannforskriften. I tillegg har Olje- og energidepartementet i samråd med Miljøverndepartementet gitt ut retningslinjer for revisjon av konsesjonsvilkår for vassdragsreguleringer. Både vannforskriften og revisjoner av vilkår i vassdragsreguleringskonsesjoner er verktøy som kan gi forbedringer for laksebestander. I tillegg har vi etableringen av de nasjonale laksevassdragene og nasjonale laksefjordene med Stortingets sterke føringer for å sikre laksebestandene i 52 vassdrag.

NVE er positive til alle tiltak som kan bedre forholdene for de svært pressede norske laksebestandene. Vi mener imidlertid at den foreslåtte kvalitetsnorm for laks etter naturmangfoldloven er et unødvendig tiltak fordi vannforskriften allerede inneholder de fleste elementene som kvalitetsnormen ønsker å dekke.

I følge høringsdokumentet s 8 første avsnitt fremgår det av forarbeidene til naturmangfoldloven at kvalitetsnormer bør fastsettes når det foreligger en negativ status eller utvikling og en slik norm kan bidra til at målet nås. Vi kan ikke se at en slik norm gir forvaltningen noe nytt eller bedre verktøy i forhold til å nå målene om styrking av laksebestandene enn det som i dag finnes i vannforskriften. I karakteriseringsarbeidet etter vannforskriften utarbeides det indekser eller verdier for tetthetsestimater som setter grenseverdier for bestandenes status i en femdelte skala. Dersom statusen ikke tilfredsstiller målene skal man gjennom tiltaksanalyser etter vannforskriften foreslå tiltak. Sektormyndighetene skal følge opp tiltaksplanen gjennom vedtak etter sektorlovgivningen. Kvalitetsnormen inneholder flere og noe annerledes parametere enn klassifiseringssystemet etter vannforskriften. Men disse forskjellene er det fullt mulig å harmonisere uten at det går ut over formålet med de to regelverkene.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord

Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst

Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Vi savner en forklaring på valg av vassdrag som skal klassifiseres etter normen. Det hadde vært ønskelig med en begrunnelse for hvorfor noen vassdrag er valgt ut, herunder på hvilket grunnlag disse er valgt ut.

Å bruke gytebestandsmål som en indikator på om bestanden er god eller dårlig kan gi et feilaktig bilde. I enkelte vassdrag er gytebestandsmålet nådd pga sterke restriksjoner i fisket. Vil det da si at laksebestanden er av god kvalitet når en ikke kan høste av bestanden for ikke å gå under GBM? Det betyr at eksempelvis GBM må ledsages av beskatningsnivå.

Det er stor uenighet rundt oppdrettsnæringens påvirkning på ulike bestander. Betydelige ressurser må til for å få et sikkert bilde av hvor stor påvirkningen er.

I artikkel 4 er det lagt opp til en syklus på fem år. Argumentet er at dette tilsvarer en laksegenerasjon. Dette vil være tilfelle i de fleste bestander fra Midt-Norge og sydover. Lenger nord vil generasjonstiden være lengre. Vannforskriften opererer med en syklus på seks år. Dersom kvalitetsnormen innføres vil det være svært hensiktsmessig at den har samme fase som vannforskriften.

I artikkel 6 er midlertidige endringer omtalt. Setningen fremstår som ufullstendig da den kun sier at kvaliteten på en villaksbestand midlertidig kan forringes. Setningen er antagelig ment å inneholde noe om hva en slik midlertidig endring vil medføre i forhold til klassifisering / målsetting.

Artikkel 7 inneholder tiltak for å nå normen. Annen setning i annet avsnitt lyder: *"Tiltak for å nå normen treffes innenfor den enkelte myndighets ansvarsområde"*. Vi mener at setningen er noe uklar. Hva menes med at *"tiltak.....treffes"*? NVE foreslår at setningen endres til: *"Avbøtende tiltak for å nå normen gjennomføres eller pålegges av den ansvarlige myndighet"*.

Forholdet til vannforskriften er veldig kort berørt i høringsnotatet kapittel 5. Som et argument for å innføre kvalitetsnormen i tillegg til vannforskriften nevnes at sistnevnte virker på vannforekomstnivå som kan inneholde flere laksebestander. Slik vannforekomstene defineres i vann-nett er det snarere slik at den enkelte laksebestands leveområde består av flere vannforekomster (både i ferskvann og i nære sjøområder). At det ikke er overlapp mellom laksebestandens utbredelsesområde og vannforekomstene kan ikke være noe problem i den praktiske arbeidet med lakseforvaltningen.

I vedlegget om vurdering av menneskelig påvirkning av villaksbestander er blant annet forsuring en påvirkningsfaktor. Det er en svakhet at det her ikke er sagt noe om tid. Tid er et vesentlig punkt for aluminiumspolymerisering. Jo lengre tid med eksponering jo større konsekvenser for bestanden.

Oppsummering

NVE vil understreke at forslaget om kvalitetsnorm for villaks vil medføre betydelig arbeid med klassifisering og overvåking både ved klassifisering av gytebestandsmål, genetisk integritet og menneskelig påvirkning uten at det gir et signifikant bidrag ut over eksisterende regelverk. Vi mener

derfor at kvalitetsnorm for laks er ressurskrevende og unødvendig.

Med hilsen

Gunn Oland
avdelingsdirektør

Anne Rogstad
fungerende seksjonssjef

Oversendes uten underskrift. Kvalitetssikret i henhold til interne rutiner

Kopi: Olje- og energidepartementet